Kommunstyrelsens oktoberrapport januari-oktober 2026

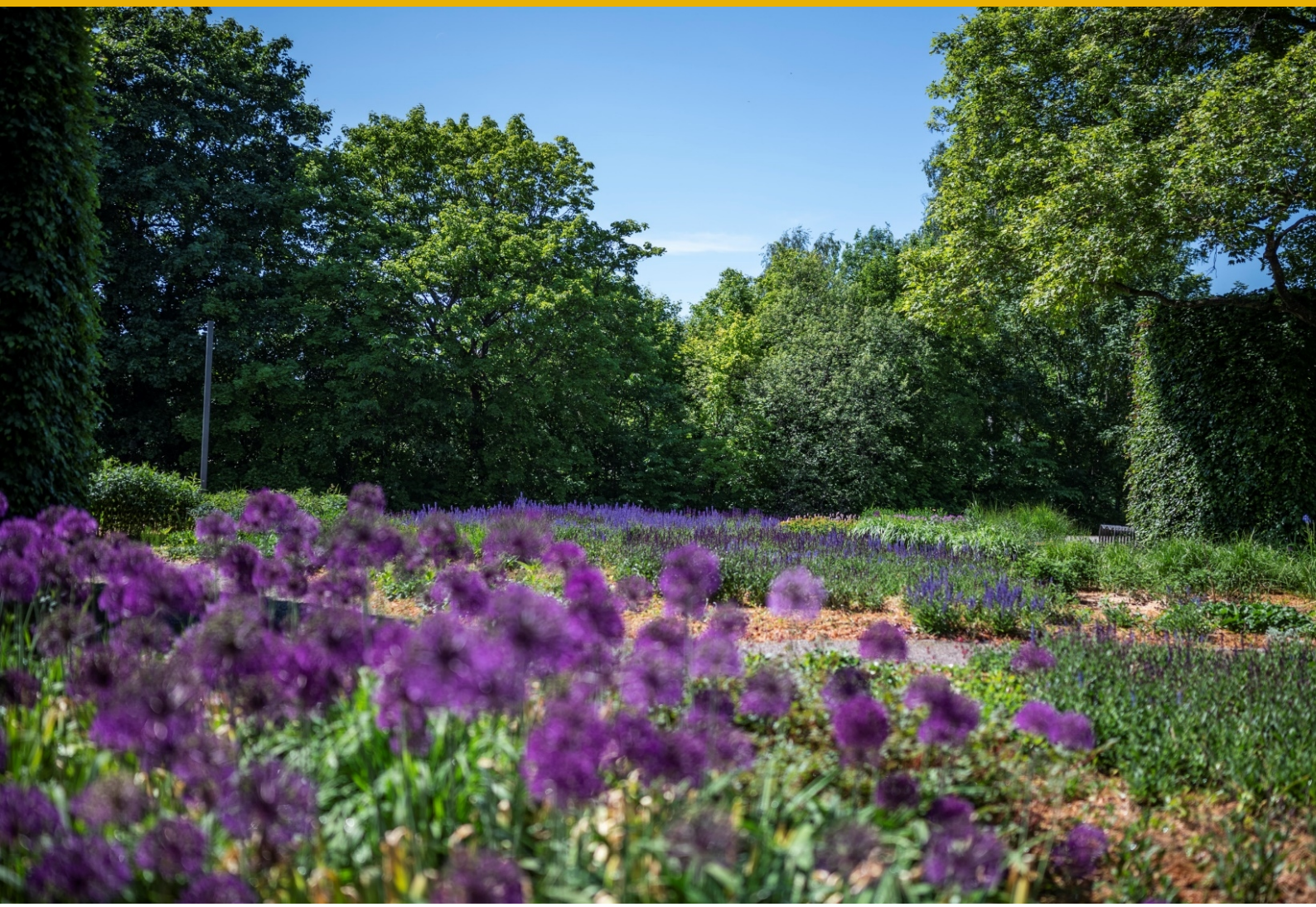

ENKÖPINGS KOMMUN

Ärendenummer: KS2026/207
Datum: 2026-11-11

Kommunstyrelsen
Eva-Lena Lundholm
Controller
eva-lena.lundholm@enkoping.se

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning 4

2 Kommunens styrmodell 5

2.1 Årshjul 6

3 Uppdrag och ansvar....8

4 Nämndens resultat....9

4.1 Ekonomisk analys 10

4.2 Åtgärder för budget i balans....11

5 Investeringar....12

6 Uppföljning av strategisk planering, mark och exploatering....13

6.1 PLEX Investeringar 13

6.2 Exploatering 14

1 Sammanfattning

Kommunstyrelsens utfall jämfört med budget för perioden januari-oktober är ett överskott på 10,4 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av lägre personalkostnader, ej nyttjad budget för kapitaltjänstkostnader och att utfallet för verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering och klimatbudget hittills i år varit lågt.

Helårsprognosen är 234,6 miljoner kronor vilket motsvarar ett överskott på 2,6 miljoner kronor vid årets slut. Den positiva avvikelsen beror främst på lägre personalkostnader och kapitaltjänstkostnader som inte nyttjas. Överskottet minskas av obudgeterade kostnader för avveckling av slamdammar och att konsulter behövs för att täcka upp för vakanser.

Helårsprognosen för investeringar är 12,7 miljoner kronor vilket motsvarar ett underskott på 1,4 miljoner kronor. Underskottet förklaras främst av stora prisökningar för reinvesteringar i IT-utrustning. Samtidigt blir det överskott på investeringar gällande verksamhetsutveckling och klimatinitiativ och det minskar underskottet.

2 Kommunens styrmodell

All styrning i Enköpings kommun tar sin utgångspunkt i kommunens vision. Visionen är gemensam för hela kommunkoncernen och fungerar som en ledstjärna för kommunens utveckling i sin helhet. Det är kommunfullmäktige som beslutar om kommunens vision. Medborgarfokus och ett hållbart förhållningssätt ska genomsyra allt vi gör.

Vart fjärde år beslutar kommunfullmäktige om en långsiktig plan för kommunkoncernen. Den långsiktiga planen utgör den politiska viljan och anger färdriktningen för kommunkoncernen de kommande fyra åren. Kommunfullmäktige beslutar även om andra styrdokument som avser hela kommunen/koncernen.

Varje nämnd, bolag och förbund ansvarar för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet med utgångspunkt i grunduppdraget, de ekonomiska förutsättningarna samt kommunfullmäktiges politiska målbild och mål, uppdrag/satsningar och övriga beslut.

Förutom de politiska nivåerna i vår styrning har även förvaltningar, avdelningar och enheter ett ansvar för sitt eget grunduppdrag. Med god kvalitet som utgångspunkt och inom sina ekonomiska förutsättningar har de mandat att utveckla den egna

verksamheten genom att definiera utvecklingsmål för verksamheten och genomföra aktiviteter för att nå målen.

Systematisk planering, uppföljning och analys är en central och viktig del i styrmodellen. Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal. Kommunkoncernens gemensamma uppföljning sker vid fyra tillfällen per år. Det gäller perioderna januari-mars, januari-augusti, januari-oktober och för helåret.

2.1 Årshjul

Kommunens årshjul beslutades av kommunstyrelsen i ärendet "Tidplan för planering och uppföljning 2026" den10 juni 2025 (KS2025/188).

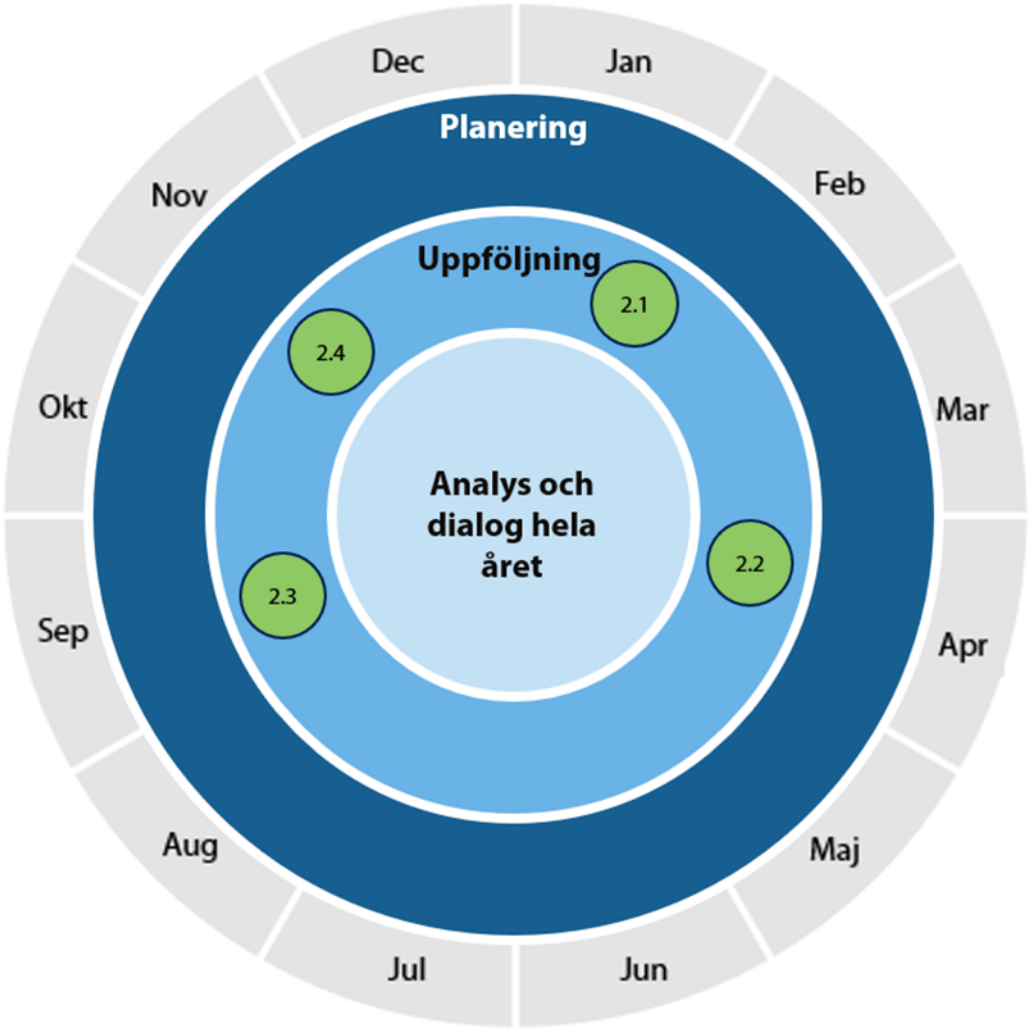

Vi följer upp vårt arbete via

- verksamhetsberättelse samt årsredovisning 2025 (2.1)
- kvartalsrapport mars 2026 (2.2)
- delårsrapport augusti 2026 (2.3)
- **ekonomisk rapport oktober 2026 (2.4)**

3 Uppdrag och ansvar

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet.

Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs. Kommunstyrelsen leder planering och utveckling och följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för kommunens ekonomi och kvalitet, HR och lön, inköp, IT och digitalisering, kommunikation, ledningsstöd, näringsliv, besöksnäring och evenemang, trygghet och säkerhet samt plan, mark och exploateringsfrågor, där bland annat arbete med översiktsplan där både stads- och landsbygdsutveckling, miljö- och vattenfrågor samt detaljplaner ingår.

Kommunstyrelsens uppgifter omhändertas av kommunledningsförvaltningen samt miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens strategiska planeringsavdelning och mark- och exploateringsavdelning.

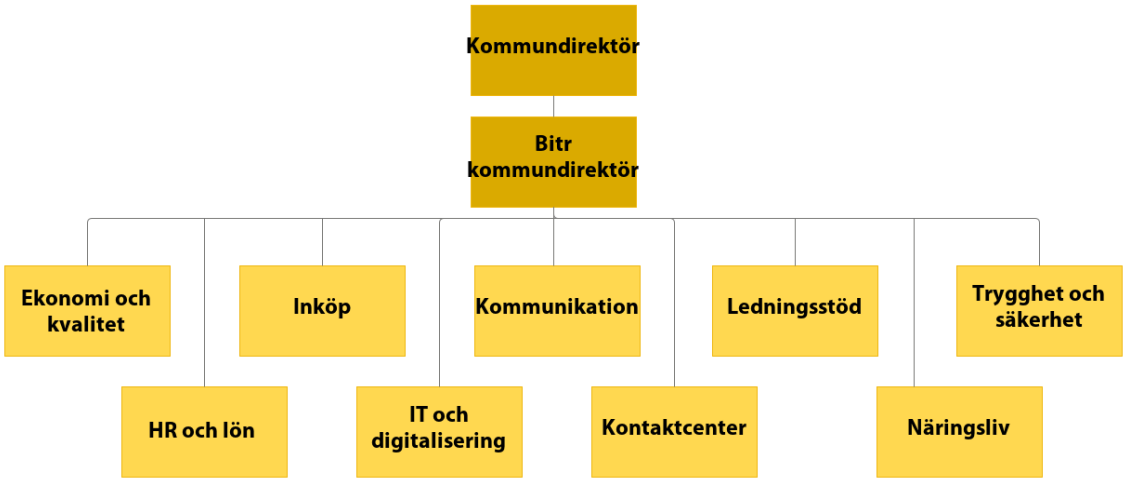

Kommunledningsförvaltningens organisationsschema

4 Nämndens resultat

Sammanfattning

Kommunstyrelsens utfall för perioden januari-oktober uppgår till 184,2 miljoner kronor vilket innebär en avvikelse mot budget för samma period på plus 10,4 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av lägre personalkostnader, ej nyttjad budget för kapitaltjänstkostnader och att utfallet för verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering och klimatbudget hittills i år varit lågt.

Helårsprognosen uppgår till 234,6 miljoner kronor vilket motsvarar ett överskott mot årets budget på 2,6 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras främst av lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster och sjukfrånvaro samt kapitaltjänstkostnader som inte nyttjas. Överskottet minskas av obudgeterade kostnader för avveckling av slamdammar och att konsulter behövs för att täcka upp för vakanser.

Resultaträkning

Resultaträkning (mnkr)	Utfall jan-okt 2026	Budget jan-okt 2026	Avvikelse utfall mot budget jan-okt 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos mot budget
Taxor och avgifter	0,0	0,0	**0,0**	0,0	0,0	**0,0**
Bidrag (intäkter)	4,2	4,5	**-0,4**	5,4	5,5	**0,1**
Övriga intäkter	7,7	7,6	**0,2**	9,1	9,1	**0,0**
Summa intäkter	**11,9**	**12,1**	**-0,2**	**14,6**	**14,6**	**0,1**
Personalkostnader	-125,2	-132,5	**7,3**	-159,2	-150,8	**8,4**
Bidrag (kostnader)	-0,1	-0,2	**0,0**	-0,2	-0,2	**0,0**
Köp av verksamhet	0,0	0,0	**0,0**	0,0	0,0	**0,0**
Lokalhyror	-8,1	-7,2	**-0,9**	-8,7	-9,8	**-1,1**
Övriga driftskostnader	-57,4	-60,5	**3,1**	-75,8	-82,0	**-6,2**
Kapitaltjänstkostnader	-5,3	-6,3	**1,1**	-7,9	-6,5	**1,4**
Summa kostnader	**-196,1**	**-206,8**	**10,6**	**-251,8**	**-249,2**	**2,6**
Summa totalt (mnkr)	**-184,2**	**-194,7**	**10,4**	**-237,2**	**-234,6**	**2,6**

Driftsredovisning

Verksamhet (mnkr)	Utfall jan-okt 2026	Budget jan-okt 2026	Avvikelse utfall mot budget jan-okt 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos mot budget
Kommunstyrelse politisk verksamhet	-5,4	-6,2	**0,7**	-7,4	-7,4	**0,0**
Kommunledningsförvaltning	-178,8	-188,5	**9,7**	-229,8	-227,2	**2,6**
Totalt (mnkr)	**-184,2**	**-194,7**	**10,4**	**-237,2**	**-234,6**	**2,6**

4.1 Ekonomisk analys

Kommunstyrelsens budget för 2026 uppgår till 237,2 miljoner kronor. Utfallet uppgår till 184,2 miljoner kronor vilket motsvarar en förbrukning på 77,7 procent av budgeten. Det ger ett överskott på 10,4 miljoner kronor för perioden. Prognosen på helår är ett överskott på 2,6 miljoner kronor.

Överskottet för perioden förklaras bland annat av låga utfall vad gäller avsatta medel för verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering och klimatbudget. Enligt verksamheterna som tilldelats medel är prognosen på helår att klimatmedlen kommer förbrukas men att det blir ett överskott på 0,9 miljoner kronor på verksamhetsutvecklingsmedlen. Övrigt som bidrar till överskottet för perioden är lägre personalkostnader och ej nyttjad budget för kapitaltjänstkostnader.

Personalkostnaderna beräknas bli 8,4 miljoner kronor lägre än budgeterat. Personal från kontorsstöd har flyttats till tekniska nämndens nya verksamhet Facility Management men budgeten ligger kvar på kommunstyrelsen 2026. Det medför ett överskott på 2,5 miljoner kronor på personalkostnader men ett motsvarande underskott återfinns bland övriga driftkostnader. Resterande 5,9 miljoner kronor i överskott beror på vakanta tjänster, föräldraledigheter och sjukskrivningar, där vikarier i många fall inte tagits in. Till viss del har konsulter tagits in för att täcka upp för vakanser.

Kostnaden för lokalhyror blir 0,9 miljoner kronor högre än budgeterat och beror på ett nytt kontrakt för den fackliga verksamheten och att kommunhuset blivit dyrare.

I budgeten för 2026 tilldelades kommunstyrelsen 1,9 mnkr för kapitaltjänstkostnader för inventarier i kommunhuset. Det har framkommit att de här kostnaderna redan ingår i internhyran för kommunhuset, vilket medför att den här posten blir ett överskott för kommunstyrelsen i år. Detta är justerat i nästa års budget för kommunstyrelsen. Övriga kapitaltjänstkostnader blir däremot högre än budgeterat vilket hänger ihop med att IT-avdelningen har ett underskott på investeringar i år.

Kommunstyrelsen beslutade i juni 2024 att avveckla de fyra slamdammsanläggningarna som kommunen äger på arrenderad mark. En extern projektledare har anlitats för avveckling av två slamdammsanläggningar under 2026. Avvecklingskostnaden för de två dammarna uppskattas till 4,1 miljoner kronor. Kommunstyrelsen står för 80% och tekniska nämnden för 20% av kostnaden, vilket för kommunstyrelsen blir 3,3 miljoner kronor. Nämnden har inte tilldelats någon budget för avvecklingskostnader utan det blir en negativ avvikelse i prognosen. Utöver det uppskattas driftkostnaderna för slamdammarna överskrida budget med 0,2 miljoner kronor på grund av att avvecklingen påbörjas senare än planerat.

4.2 Åtgärder för budget i balans

Nämnden har en budget i balans.

5 Investeringar

Investeringar 2026 (mnkr)	Utfall jan-okt 2026	Budget jan-okt 2026	Avvikelse utfall mot budget jan-okt 2026	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos mot budget
Reinvesteringar IT	-11,5	-7,6	-3,9	-9,1	-12,2	-3,1
Verksamhetsutveckling, digitalisering	0,0	-0,4	0,4	-0,5	0,0	0,5
Klimatåtgärder	0,0	-1,3	1,3	-1,6	-0,4	1,2
Diverse inventarier	0,0	-0,1	0,1	-0,1	-0,1	0,0
Totalt (mnkr)	**-11,5**	**-9,4**	**-2,1**	**-11,3**	**-12,7**	**-1,4**

Kommentarer till investeringar

Kommunstyrelsens investeringsbudget uppgår till 11,3 miljoner kronor och prognosen är ett underskott på 1,4 miljoner kronor.

Reinvesteringar i IT-utrustning beräknas överskrida budget med 3,1 miljoner kronor. Det förklaras av att det råder brist på RAM-minnen på marknaden med anledning av utvecklingen inom AI-industrin. Bristen har lett till stora prisökningar och det kommer fortsätta påverka reinvesteringsbudgeten flera år framöver. Underskottet avser framförallt reinvesteringen i kommunens serverplattform som genomförs för att säkerställa fortsatt drift av verksamheternas applikationer (verksamhetssystem).

Budgeten på 0,5 miljoner kronor för investeringar gällande initiativ inom verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering beräknas bli ett överskott och beror på att inga pågående initiativ innefattar investeringar.

Investeringar gällande klimatinitiativ beräknas bli ett överskott på 1,2 miljoner kronor vilket beror på få beviljade initiativ.

6 Uppföljning av strategisk planering, mark och exploatering

6.1 PLEX Investeringar

Investeringar (mnkr)	Budget 2026	Utfall jan-okt 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos mot budget
Strategiskt markförvärv	-77,0	-64,0	-77,0	0
Markförvaltning	-5,0	-0,6	-0,7	4,3
Totalt (mnkr)	**-82,0**	**-64,6**	**-77,7**	**4,3**

Kommentarer till PLEX investeringar
Prognosen för strategiska markförvärv uppgår till 77,0 miljoner kronor och prognosen för exploateringsprojekt uppgår till 76,9 miljoner kronor. Utfallet för strategiska markförvärv uppgår till 64,0 miljoner kronor.

Markförvärv har genomförts och beräknas slutföras under året. Förhandlingar om ytterligare markförvärv pågår, men har försenats i förhållande till den ursprungliga tidsplanen. Förvaltningen bedömer att hela budgetutrymmet kommer att tas i anspråk.

Utfallet för markförvaltningen uppgår till 0,6 miljoner kronor och årsprognosen till 0,7 miljoner kronor. Projektet avseende parkeringen vid kommunhuset har påbörjats under 2026 och huvuddelen av investeringen beräknas genomföras under 2027.

6.1.1 Driftspåverkan av PLEX investeringar

6.2 Exploatering

Likviditet exploateringsprojekt (mnkr)	Budget 2026	Utfall jan-okt 2026	Prognos 2026	Avvikelse prognos mot budget
Inkomster/inbetalningar	137,1	6,9	14,0	-123,1
Utgifter/utbetalningar	-94,0	-6,1	-16,1	77,9
Exploatering, netto	**43,1**	**0,8**	**-2,1**	**-45,2**

Exploateringsvinster och gatukostnadsersättningar (mnkr)	Utfall jan-okt 2026	Prognos helår 2026
Resultat av försäljning från exploateringsverksamhet och tomträtter samt gatukostnadsersättning	1,0	4,0

Kommentarer till exploatering

Prognosen för likviditeten i exploateringsprojekten avviker med ett netto på 45,2 miljoner kronor. Avvikelsen förklaras av tidsförskjutningar och förändrade förutsättningar i pågående exploateringsprojekt.

Detaljplanen för Annelund har överklagats och därmed försenats, vilket innebär att kostnaderna för den tillhörande infrastrukturen senareläggs. Utbyggnaden av allmän plats på fastigheten Rymningen 8:104 har skjutits upp och beräknas påbörjas 2027. Detaljplanen för Norra Myran planeras att antas 2026, med byggstart för allmän plats och infrastruktur under 2027. Saneringen av kemtvättstomten beräknas vara slutförd under 2026. Vidare planeras detaljplanen för Stenvreten 5:4 att antas 2026, med efterföljande försäljning av fastigheten under 2027. Planprogrammet för Plantskolan har också senarelagts och bedöms kunna antas 2027.

Utfallet för exploateringsvinster och gatukostnadsersättning avser projektet Storskogen.

6.2.1 Driftspåverkan av exploateringar

Driftkostnadspåverkan av exploateringar innebär att juristkostnader tillkommer i två exploateringsprojekt. Därutöver bedöms arkeologikostnader uppstå under 2026 och 2027 inom ramen för ett exploateringsprojekt.